

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 37 (486) | Субота, 12 снежня 1981 года | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

ЗА ЭФЕКТЫўНАСЦЬ ЗАВОЧНАЙ ВУЧОБЫ

Завочны факультэт любой вышэйшай навучнай установы — гэта асобны факультэт. Асобы ён і па саставу студэнтаў, якія на ім навуваюцца, і па формах навування. У нашым універсітэце яно ідзе па васьмі спецыяльнасцях: фізічнае выхаванне, біялогія, матэматыка, эканоміка працы, арганізацыя механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі, гісторыя, руская мова і літаратура, беларуская мова і руская мова і літаратура. Калі на ўсе спецыяльнасці пры паступленні практычна не існуе ніякіх перадач, дык пры падрыхтоўцы спецыялістаў біялогіі, фізічнага выхавання і па арганізацыі механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі неабходна мець не менш пачасці стажу працы па выбранай спецыяльнасці ці адпаведную сярэдняю спецыяльную адукацыю.

У рабоце факультэта прымае ўдзел 37 кафедраў універсітэта. Высокакваліфікаваныя выкладчыкі забяспечваюць адпавядаючы сучасным патрабаванням узровень падрыхтоўкі спецыялістаў для народнай гаспадаркі. А іх кожны год факультэт выпускае прыкладна 550! Прычым, наадаецца ўсё большае значэнне гэтай справе ў агульнай сістэме эканамічнага і сацыяльнага развіцця нашай краіны. У сувязі з гэтым чакаецца павелічэнне набору ў будучым навукальным годзе.

Па выніках дзяржаўных экзаменаў складаюцца справаздачы за подпісам старшніх дзяржаўнай камісіі. Прыяма, што ў гэтых справаздачах адзначаецца высокі ўзровень падрыхтоўкі спецыялістаў, значнасьць тэматыкі дыпломных работ. Як станоўчае, падкрэсліваецца, што многія дыпломныя работы знаходзяць укараненне на вытворчасці, становяцца асновай рацыяналізатарскіх прапаноў, даюць важкі эканамічны эффект. Як правіла, аўтарамі такіх дыпломных работ з'яўляюцца людзі творчага пошуку, добрыя працаўнікі. І наша задача — знаходзіць менавіта такіх абітурыентаў для факультэта. Таму і трымаем цесную сувязь з вытворчымі прадпрыемствамі Гомеля і вобласці, часта бываем на іх, гутарым непасрэдна з маладымі рабочымі, з кіраўнікамі прадпрыемстваў, прадстаўнікамі партыйных, камсамольскіх, іншых прамадскіх арганізацый, каб мець улічэнне, дзе метагэаграфна вэспі работу па падрыхтоўцы нашых будучых

студэнтаў. У час такіх сустрэч расказваем пра універсітэт, наш факультэт, магчымасці, якія ён прадастаўляе маладому чалавеку ў выбары жыццёвага шляху.

Павінен адзначыць, што нашы сувязі з вытворчым прадпрыемствам, гаспадаркай не спыняюцца і пасля таго, як член іх калектыву ўжо стаў нашым студэнтам. Наадварот, яны ўзамацуюцца. Мы лічым сваім абавязкам трымаць у курсе ўсіх спраў тыя арганізацыі, якія прапанавалі таго ці іншага чалавеча для вучобы ва універсітэце. Мы паведамляем не толькі аб зрывах у вучобе з тым, каб завочніку або была аказана дапамога, або зроблена адпаведнае ўздзеянне. Мы паведамляем і аб поспехах. І тут таксама ёсць рацыянальнае зерне: калі ў калектыве будучы прагэта ведаць, то добры працаўнік вытворчасці атрымае дадатковае маральнае заахвочванне. А ўсё гэта ў пэрым накіравана да адной мэты — садзейнічаць росту прадукцыйнасці працы ў любой сферы дзеяння. Як прыклад плённага супрацоўніцтва, мы разглядаем эксперымент, які ідзе ўжо на працягу двух год сумесна з абласна і Гомельскім інстытутам удасканалення настаўнікаў. Сутнасць у тым, каб на педагогічны спецыяльнасці нашага факультэта прыходзілі не выпадковыя людзі, а тыя, хто стане авангардам нашага настаўніцтва.

Для гэтага ў раённых аддзелах народнай асветы прыглядаюцца да сельскіх настаўнікаў, якія кажуць што не маюць вышэйшай адукацыі, да старшніх п'янеравацкіх школ. Бразумела, што адбор ідзе строгі, увага звяртаецца нават на дробязі: справа жы датычыцца педагогічнага прызначэння і непасрэдна перад уступнымі экзаменамі менавіта такіх людзей запрашаюць на курсы пры інстытуце удасканалення настаўнікаў. Прычым, заняткі на курсах вядуць звычайна тыя выкладчыкі універсітэта, якія будучы працаваць у прыёмнай камісіі.

Менавіта дзякуючы ўсім гэтым формам і метадам падрыхтоўчай работы калектыву нашага факультэта, на першы курс прыходзяць, як правіла, людзі ўжо вядомыя нам. І гады іх знаходжання ва універсітэце становяцца гадамі плённымі.

А. БАЛТОўСКИ,
праэктар па вяртарнаму і завочнаму навуванню, дацэнт.

СУСТРЭЧА З КАНДЫДАТАМ У ДЭПУТАТЫ

Заўтра ў вучэбным корпусе № 2 адбудуцца выбары дэпутата ў Цэнтральны раённы савет па Песінскай выбарчай акрузе № 179 замест выбыўшага дэпутата. Кандыдатам у дэпутаты вылучаны сакратар Цэнтральнага райкома КПБ Валянцін Іванавіч Чэпелаў.

На гэтым тыдні, у сераду адбылася сустрэча выбарчыкаў з кандыдатам у дэпутаты. Яе адкрыў уступным словам сакратар парткома універсітэта М. І. Старавайтаў. Пра жыццёвы шлях і працоўную дзейнасць В. І. Чэпелава расказала яго давераная асоба.

Затым выступіў дэкан фізічнага факультэта дацэнт У. Я. Мацішэўка. Гаворачы пра кандыдата ў дэпутаты В. І. Чэпелава, ён характарызаваў яго як дысцыплінаванага, працалюбівага чалавеча, які зарэкамендаваў сябе з найлепшага боку лічэ ў студэнцкай гады. У свой час Валянцін Іванавіч скончыў фізічны факультэт нашай ВНУ.

Цёпла гаварыла пра В. І. Чэпелава выкладчыца фізічнага факультэта Т. П. Жалонкіна. Яна адзначыла, што на працягу ўсёй вучобы на фізічным факультэце Валянцін Іванавіч быў прыкладам для астатніх студэнтаў факультэта.

Выбарчыкі далі В. І. Чэпелава шмат казкаў, якія датычацца добраўпарадкавання універсітэцкага парку, паліпашэння работы сталовай № 40 і іншых пытанняў.

(Наш кар.)

ВУЧОНЫЯ— ІДЭАЛАГІЧНЫМ РАБОТНІКАМ

На гэтым тыдні завяршыліся заняткі чарговага патаку курсаў пры абкоме КПБ па павышэнню кваліфікацыі партыйных і саветскіх работнікаў. На працягу месяца загадчыкі аддзелаў прапаганды гарадскіх і раённых камітэтаў партыі, намеснікі рэдактараў аб'яднаных і раённых газет, рэдактары шматтыражных газет вывучалі актуальныя пытанні тэорыі і практыкі камуністычнага будаўніцтва, слухалі лекцыі па эканамічнай палітыцы КПСС у перыяд развіцця сацыялізму, удасканаленню кіравання народнай гаспадар-

НА СІМПОЗІУМЕ АРХЕАЛАГАў

Нядаўна ў Мінску праходзіў рэспубліканскі сімпозіум «Усходняе славянне і Кіеўская Русь», прысвечаны 1500-годдзю г. Кіева. Уступным словам яго адкрыў акадэмік АН БССР М. В. Бірыла.

З цікавымі дакладамі і паведамленнямі аб славянах і іх суседзях, аб усходнеславянскіх саюзцах плямёнаў і старажытных гарадах выступілі вядомыя вучоныя — дактары гістарычных навук У. Д. Баран (г. Кіеў), А. М. Нірціўнік (г. Ленінград), Л. Д. Побаль (г. Мінск), В. В. Сядоў (г. Ма-

У К А З ПРЭЗІДУМА ВЯРХОўНАГА САВЕТА БССР

Аб прысваенні тав. Маёраву М. М. ганаровага звання заслужанага работніка вышэйшай школы Беларускай ССР

За поспехі ў падрыхтоўцы і камуністычным выхаванні высокакваліфікаваных спецыялістаў і актыўны ўдзел у грамадскім жыцці прысвоіць загадчыку кафедры палітэканоміі Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта тав. Маёраву Мікалаю Мікалаевічу ганаровае званне заслужанага работніка вышэйшай школы Беларускай ССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР
І. ПАЛІАКОў,
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР
Л. ЧАГІНА.

8 снежня 1981 года.
г. Мінск.

З ГАНАРОВЫМ ЗВАННЕМ!

Рэктарат, партком, Савет кафедраў грамадскіх навук, грамадскія арганізацыі універсітэта, калектывы кафедраў палітэканоміі гораха віншуюць загадчыка гэтай кафедры Мікалая Мікалае-

віча Маёрава з выпадку прысваення яму ганаровага звання заслужанага работніка вышэйшай школы Беларускай ССР і жадаюць новых поспехаў на навукова-педагагічнай ніве і ў грамадскай дзейнасці.

ЛЕПШЫЯ АТРАДАЫ

Днямі былі падведзены вынікі работы студэнцкіх атрадаў ВНУ вобласці. Як і ў папярэднія гады, добрыя вынікі паказалі ўдзельнікі працоўнага семестра-81 нашага ўніверсітэта.

Сярод атрадаў, якія працавалі на аб'ектах, узводзімых трэстам «Гомельводбуд», лепшым прызнаны студэнцкі будаўнічы атрад «Польмя» з фізічнага факультэта ГДУ. Яго ўзначальваў камандзір Ф. Прохараў, камісар — А. Бабар.

Першае месца па трэсту «Гомельсельбуд» заняў СБА «Палессе» з эканамічнага факультэта (камандзір А. Рымашэўскі, камісар В. Кароткі).

Лепшым атрадам па будаўнічым трэсту № 14 названы СБА эканамічнага факультэта «Ударнік» (камандзір — У. Зарацкі, камісар — Н. Хербіна). Работы працавалі на будаўніцтве 13-павярховага інтэрната ГДУ ў Валатаве.

Сацыялістычны абавязальнасць кожнага СБА на трэці працоўны семестр праддзержвалі правядзенне на месцы дыслацыі агітацыйна-прапагандыскай работы. СБА «Нашчадкі» з гісторыка-філалягічнага факультэта (камандзір — Г. Стрыжан, камісар — Т. Котава) прызнаны ў абласным штабе лепшым па яе паста-

ганаровай Граматай абкома камсамола ўзнагароджана камсамольская арганізацыя гісторыка-філалягічнага факультэта за вялікую работу па прыцягненню студэнтаў у СБА, якасць работы атрадаў, высокую працоўны паказчык.

Граматамі абкома камсамола ўзнагароджаны актывісты будаўніцкага руху універсітэта: З. Дзенісеўка — камандзір СБА «Аэліта»; Г. Стрыжан — камандзір СБА «Нашчадкі»; С. Радзевіч — камандзір СБА «Таварыш»; Г. Пячора — камандзір СБА «Верась»; А. Дзямчук — камісар СБА «Аэліта»; У. Зарацкі — камандзір СБА «Ударнік»; В. Кузубава — камандзір СБА «Ліра»; В. Самкоў — камісар Жлобінскага заалянага штаба; М. Карловіч — галоўны інжынер заалянага штаба; А. Габеева — баяц СБА «Нашчадкі»; Р. Кіслюк — баяц студэнцкага механізаванага атрада імя 60-годдзя ВЛКСМ; В. Кузьміч — баяц СБА «Мерыдьян» і інш.

Калі ста ўдзельнікі працоўнага семестра-81 за выдатныя поспехі ў рабоце, вялікую агітацыйна-прапагандыскаю работу заахвочаны грашовымі прэміямі.

У. ЧМЫХ,
намеснік сакратара камітэта камсамола.

кай, аб леныскіх прычынах і метадах партыйнага кіраўніцтва. Разглядаліся таксама пытанні ўнутрыпартыйнага жыцця, арганізатарскай, калітэка-выхаваўчай работы партыі, міжнароднай палітыкі КПСС і Саветскай дзяржавы, развіцця сусветнага рэвалюцыйнага працэсу на сучасным этапе.

Перад слухачамі выступіў вядучы работнік партыйных, саветскіх, прафсаюзных, камсамольскіх і іншых органаў вобласці, вялікая група вучоных Гомеля. З цікавасцю былі ўспрыняты лекцыі вучоных нашага ўніверсітэта — рэктара, акадэміка АН БССР Б. В. Вокуча, дактараў навук, прафесараў С. А. Німа, М. В. Навучыцеля, У. М. Калмыцкага, Г. А. Кузняцова, дацэнтаў А. П. Мінчарскага, М. М. Маёрава, Я. А. Семенчука, Г. С. Еў дакменці, Т. А. Малыгіной, У. П. Ісязова, Я. Я. Вяршыгары, У. В. Казлова, А. П. Смоляка і інш.

(Наш кар.)

сімпозіуме прыняў удзел асістэнт кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі У. У. Багамольнікаў. Ён выступіў з дакладам «Тэрыторыі радзімаў і святле новых даных».

Намеснік дырэктара Інстытута гісторыі АН БССР доктар гістарычных навук М. П. Касцюк, які выступіў з заключным словам, высокая ацаніў работу сімпозіума. Прынята метагэаграфна падобныя сустрэчы вучоных-археолагаў праводзіць рэгулярна.

(Наш кар.)

Ад нашага ўніверсітэта ў

МЫ — ЗА МІР!

Для мільянаў людзей нашай планеты Саветскі Саюз, краіны сацыялістычнай садружнасці ўвасабляюць сабой надзейную апору міру і безпецы народаў.

Цяперашняя вашынгтонская адміністрацыя ў экспансіянісцкіх, гегеманісцкіх мэтах хуткімі тэмпамі нарошчвае гонку ўзбраенняў. Мілітарызцкія намеры імперыялістаў ЗША — гэта прамы выклік міру і безпецы народаў. У 1982 фінансавым годзе ваенныя расходы ЗША складуць 183,4 мільярдаў долараў, а ў 1983 — 205,3. На долю ЗША прыходзіцца каля 70 працэнтаў усіх ваенных расходаў краін — удзельніц НАТО.

Саветскі Саюз паспядоўна рэалізуе Праграму барацьбы за мір, за разрадку міжнароднай напружанасці. У дакладзе на ліпенскім (1980 г.) Пленуме ЦК КПСС таварыш Л. І.

Брэжнеў гаварыў: «Мы і ў далейшым не пакідаем сіл, каб захаваць разрадку, усё тое добрае, што дал нам 70-я гады, дабіцца павароту да разбраення, падтрымаць права народаў на свабоднае і незалежнае развіццё, захаваць і ўмацаваць мір». Утаймаванне гонкі ўзбраенняў, разбраенне — агульная задача ўсіх краін, і яна павінна вырашацца калектыўнымі намаганнямі.

Па ўсёй нашай краіне, у многіх краінах свету праходзяць мітынгі пратэсту супраць гонкі ўзбраенняў. Нас, студэнтаў біялагічнага факультэта ГДУ, як і ўсіх людзей добрай волі, глыбока хвалююць і абурваюць дзеянні адміністрацыі ЗША, якая праводзіць палітыку вайны. Мы супраць яе вар'яцкіх дзеянняў, мы — за мір!

Мікалай Уладзіміравіч Шалухін, таксама вэтэран Вялікай Айчыннай вайны, дапоўніў яго выступленне: «...Нас, саветскіх людзей, не запалохаць ні атамнай, ні нейтроннай зброяй. У Вялікай Айчыннай вайне мы атрымалі перамогу. І гэту перамогу, мір, заваяваныя цяжкай цаной, мы нікому не дазволім парушыць».

Усе удзельнікі мітыngu аднадушна прынялі рашэнне сабраць на факультэце грашовыя сродкі ў Фонд міру. Мы, студэнты біялагічнага факультэта, заклікаем усіх студэнтаў ГДУ падтрымаць гэту прапанову, каб унесці свой дастойны і паспелы ўклад у справу захавання і ўмацавання міру на планеце.

С. ПАРОШЫН, член камсамольскага бюро біялагічнага факультэта.

НА ЗДЫМКАХ: уверсе — выступае В. А. Хількевіч; унізе — моладзь супраць вайны, ёй патрэбна мірная будучыня. Фота У. Чысцка.

У мінулы панядзелак на біялагічным факультэце адбыўся мітынг студэнтаў, выкладчыкаў, супрацоўнікаў супраць гонкі ўзбраенняў, вытворчасці нейтроннай бомбы. У руках удзельнікаў мітыngu — плакаты са словамі: «Не! — нейтроннай бомбе», «Мы — за мір!», «За мір і разбраенне!»

Мітынг адкрыў сакратар камсамольскай арганізацыі факультэта Аляксандр Маўляян. Ён ахарактарызаваў міжнароднае становішча, заклікаў новую пачварную зброю — нейтронную бомбу. У выступленнях студэнтаў Сяргея Рыдлага і Аляксандра Прадзіхіна гучаў голас трывогі за будучае нашай планеты, выказаўся агульны пратэст усіх удзельнікаў мітыngu супраць нарошчвання гонкі ўзбраенняў. Прагучалі заклікі: «Не! — нейтроннай бомбе», «Міру — мір!». У іх падтрымку былі бурныя і працяглыя апладысменты.

На мітыngu выступіў удзель-

нік Вялікай Айчыннай вайны, сакратар партбюро біялагічнага факультэта Васіль Аляксандравіч Хількевіч. Ён сказаў: «Нас глыбока хвалюе і абуряе рашэнне ўрада ЗША аб

вытворчасці нейтроннай зброі. Мы, біёлагі, як ніхто іншы, вельмі добра разумеем, што азначае такая смертаносная зброя, як нейтронная бомба. Мне, удзельніку Вялікай Ай-

чыннай вайны, спазнаўшаму гора і пакуты, якія нясе вайна, хоццаца пажадаць усім людзям Зямлі міру. Я заклікаю «Не! — гонцы ўзбраенняў», «Не! — нейтроннай бомбе».

Да вынікаў грамадска-палітычнай атэстацыі з узросшай актыўнасцю

Найбольш важнай падзеяй у жыцці ўніверсітэцкай камсамолі ў 1981 годзе можна лічыць правядзенне грамадска-палітычнай атэстацыі, якая праходзіла пад лэйвам «Рашэнні XXVI з'езда КПСС — у жыццё!» Акрамя гэтага, асабліва сёлета атэстацыя стала набліжэнне значнай падзеі ў жыцці ўсёй моладзі нашай краіны — XIX з'езда ВЛКСМ.

Атэстацыя паказала, што камсамольцы, ператвараючы рашэнні Камуністычнай партыі і Саветаўка ўрада ў жыццё, сваймі вучобай, актыўным удзелам у грамадскай рабоце рыхтуюцца дастойна сустраць свой вышэйшы форум. Адначасова гэта быў і важны экзамен для кожнага студэнта на сталасць. Гэта асабліва было бачна ў час правядзення грамадска-палітычнай атэстацыі ў групах, дзе ішла шчырая размова аб месцы літаральна кожнага ў агульным страі маладых будаўнікоў камунізму. На высокім узроўні прайшла яна і на факультэтах. І зараз бачна, што

ў многім гэта залежыла ад арганізацыйнай работы сакратараў камсамольскіх бюро. Дзякуючы менавіта такой асаблівасці, вызначыліся ў правядзенні адказнага этапа камсамольскага жыцця гісторыка-філалагічны, фізічны, геалагічны факультэты.

Сярод груп лепшымі сталі: Р-21, Р-22, Г-41, Г-21 (гісторыка-філалагічны факультэт); Ф-32, Ф-21 (фізічны факультэт); Г-31 (геалагічны факультэт). Студэнты А. Малафееў, М. Алейнік, А. Шамяткова з гісторыка-філалагічнага, М. Мануйлін, А. Хаўратовіч з геалагічнага паказалі, што яны працуюць над павышэннем свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню, добра ведаюць творы Леаніда Ільіча Брэжнева «Ад-рэжэнне», «Малая зямля», «Цаліна», «Успаміны», правільна арыентауюцца ў міжнародным становішчы. Яны прымаюць актыўны ўдзел у грамадскім жыцці ўніверсітэта, займаюцца спортам, удзельнічаюць у гуртках мастацкай самадзейнасці.

Думаю, што ў гэтым невялікім аглядзе будзе да месца сказаць і яшчэ аб адной важнай рэчы. Атэстацыя закончана. Вынікі яе абмяркоўваюцца. Яна стала важнай вехой у жыцці нашага ўніверсітэта менавіта таму, што да яе рыхтаваліся. І, такім чынам, яна аказала ўздзеянне на значны ўздым, ажыццэнне ў камсамольскіх і грамадскіх справах. І цяпер вельмі важна, каб гэты ўздым і натхненне не былі страчаны. Тым больш, што на перадазе не менш адказны рубіж студэнцкага жыцця — зімовае экзаменацыйна-заліковае сесія. Добра падрыхтавацца да яе, паспяхова здаць — справа гонару кожнага камсамольца. Гэта і будзе лагічным працягам грамадска-палітычнай атэстацыі, лепшым пацвярджэннем таго, што станючыя яе вынікі не былі выпадковымі.

С. ГУЛЯЕВ, член камітэта камсамола ГДУ.

КААРДЫНАЦЫЙНАЯ НАРАДА

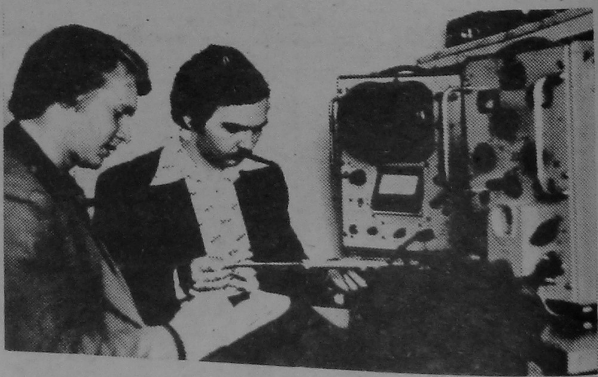
На гэтым тыдні праходзіла каардынацыйная нарада выкладчыкаў універсітэта, якая ўдзельнічаюць у выкананні дзяржбюджэтай тэм: «Распрацоўка рэкамендацый па навуковай арганізацыі і павышэнню эфектыўнасці працы прафесарска-выкладчыцкага саставу ВДУ».

У нарадзе прыняў удзел і выступіў загадчык аддзела навуковай арганізацыі працы прафесарска-выкладчыцкага саставу праблемнай лабараторыі НАП пры Беларускай інстытуце народнай

гаспадаркі імя В. В. Куйбышава А. М. Крылскі.

Начальнік кафедры грамадзянскай абароны кандыдат медыцыйскіх навук В. П. Дзядзічкін, загадчык кафедры педагогікі і псіхалогіі член-карэспандэнт АПН СССР І. Ф. Харламаў, асістэнты кафедраў галіновых эканомік і эканомікі працы Г. М. Коўзін і А. В. Сасноў расказалі ў сваіх выступленнях аб рабоце, якая праводзіцца на кафедрах па выкананню дзяржбюджэтай тэмы.

(Наш кар.)

Добрую вучобу з актыўнымі заняткамі навукова-даследчай работай сумяшчаюць студэнты групы Ф-51 фізічнага факультэта А. Гудкоў і С. Мянйялаў.

НА ЗДЫМКУ: А. Гудкоў і С. Мянйялаў у час лабараторных заняткаў па тэхніцы СВЧ.

Фота У. Чысцка.

АРГАНІЗАВАНА, З КРЫТЫЧНЫМ ПАДЫХОДАМ

На біялагічным факультэце атэстацыя праходзіла з 9 па 29 лістапада. І цалер ужо можна падвесці яе вынікі, прааналізаваць іх. Самой атэстацыі папярэднічала вялікая падрыхтоўчая работа: была зацверджана атэстацыйная камісія, графікі яе правядзення ў групах, прайшла вучоба сакратараў камсамольскіх арганізацый груп. У выніку адказны этап у грамадскім жыцці моладзі прайшоў своечасова і на адпаведным узроўні ва ўсіх групах факультэта. Асабліва

хоццаца адзначыць групы Б-22 (намсорг І. Мрынская), Б-41 (намсорг С. Краўчанка), Б-42 (намсорг Л. Клімовіч). Тут атэстацыя прайшла арганізавана, жыва, з крытычным падыходам.

У час атэстацыі камісія выкарыстоўвала і так званыя «аўтамабы». Без папярэдніх гутарак былі атэставаны самыя лепшыя камсамольцы, якія вядуць вялікую грамадскую работу, добра вучацца. Прыгмы, гэта было агульнай думкай. Такага гонару ўдасціліся М.

Ганчароў і С. Драбіншэўская (група Б-41), А. Сіманенка і Т. Валешчык (група Б-42).

Пры падвядзенні вынікаў атэстацыі камсамольскае бюро адзначыла сур'езнасць падыходу да гэтай справы, адсутнасць фармалізму, запіканнасць кожнага камсамольца грамадскімі справамі факультэта.

Г. КАЧМАРОВА, намеснік сакратара камсамольскага бюро біялагічнага факультэта па арганізацыйнай рабоце.

ЗДАЛІ НАРМАТЫВЫ

У стралковым цыры ўніверсітэта праведзены чарговыя заняткі са студэнтамі — удзельнікамі секцыі барацьбы самба. Тут рыхтуюцца члены ўніверсітэцкай добраахвотнай народнай дружыны.

Заняткі па комплекснай падрыхтоўцы спартсменаў-дружыніку праходзілі пад кіраўніцтвам трэнера В. А. Харытошкіна. Ён пазнаёміў студэнтаў з асноўнымі элементамі тэорыі падрыхтоўкі да стральбы, будовай вінтоўкі, пісталета, з правіламі тэхнікі бяспекі на агнявым рубяжы.

Здадзены кантрольныя нарматывы па стральбе з вінтоўкі і пісталета.

В. БУДЗЯНКОЎ,
студэнт 3-га курса
эканамічнага факультэта.

Удзельніц ўніверсітэцкай жаночай каманды па ручному мячу, якая стала ў гэтым спартыўным сезоне чэмпіёнкай рэспублікі і ўладальніцай Кубка

БССР, разам з не трэнерам В. П. Крукоўскім цэпла прымаў на мінулым тыдні ў рэктарнае ГДУ. З выдатнай спартыўнай перамогай іх павішанаваў рэктар акадэмік АН БССР

Б. В. БОУЦЬ, дзяўчатам былі ўручаны ганаровыя граматы, каштоўныя падарункі.
НА ЗДЫМКУ: у час уручэння ўзнагарод.

Фота У. Чышэцка.

Да вынікаў спартыўнага года

РЭЗЕРВЫ ДЛЯ РОСТУ ЁСЦЬ

Першы паспялімішый год, як кажуць, на фінішнай прамой. Ужо можна падводзіць яго вынікі. Дарэчы, размова аб іх вялася нядоўга на спартавазначнай канферэнцыі намага спартклуба. Аднак трэба, каб пра дасягненні ўніверсітэцкага спартсменаў, дапушчаныя недахопы ведалі і чытачы шматтыражкі.

Сёлета, як і ў папярэднія гады, галоўным апярдакам спартыўнага майстарства студэнтаў стала круглагадовая спартакіяда ВНУ рэспублікі. Каманды нашага ўніверсітэта змагаліся за ўзнагароды ў 21 відзе праграмы. Па папярэдніх даных (без зааховчальных ачкоў) у турнірнай табліцы Беларэспублікі «Буравеснік» наш спартклуб займае пакуль што пятае месца. Летась мы былі сёмымі. Рост ёсць. Але гэты вынік нас не зусім радуе. Здадзеныя раней пазіцыі многія таварышчы працягваюць тлумачыць значным скарачэннем набору на факультэт фізічнага выхавання. Гэта — не апраўданне. У якасці прыклада можна прывесці Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт. Тут квантывант студэнтаў некалькі меншы, чым у нас. Няма і факультэта фізічнага выхавання. Але гэтая ВНУ па выніках спартакіяды ўжо сапернічае з вядучымі спартклубамі Беларусі. Значыць, мы шмат трацім ішы раз ад непатрэбных, неабгрунтаваных размоў і не жадаем заўважаць уласных промахаў, недаправак.

Перш за ўсё давайце паглядзім, як мы выконваем прынятыя сацыялістычныя абавязальствы. Кожны трэнер браў іх з удзікам сваіх магчымасцей і патэнцыянальных здольнасцей спартсменаў. З удзікам гэтага было вырашана падрыхтаваць 9 майстроў спорту. А што мы маем у рэальнасці? На сённяшні дзень нуль. Праўда, паць чалавек выканаў майстарскі нарматыў. Але пакуль што мы не атрымалі падвардзэння, што яны зацвердзілі ў гэтым званні Спортмайстэра СССР.

У апошнія гады ўжо стала звычайным, што нас папракаюць

за слабае выступленне лыжнікаў, біятлістаў, якія яшчэ не так даўно займалі вядучыя пазіцыі ў рэспубліцы. А па гэтыя ж віды ва ўніверсітэце працуе пяць спецыялістаў. Думамца, кафедра лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту стала мала ўдзяляць увагі набору перспектывных спартсменаў, звнізла патрабавальнасць да правядзення вучэбна-трэніровачнага працэсу. Патрэбна адпаведная дапамога і трэнерам. Што ж датычыцца падрыхтоўкі лыжнікаў высокага класа на агілуных факультэтах, дык гэта пытанне чамусьці зусім не стаіць.

Значна лепш выглядае каманда лёгкаатлетаў. Аб гэтым сведчаць і яе вынікі. Чэмпіёны спартакіяды Беларэспублікі ўніверсітэцкага спартклуба ВНУ краіны прынесьлі ў скарбонку спартыўнага клуба ГДУ больш тысячы заліковых ачкоў. У гэтым, безумоўна, заслуга не толькі саміх спартсменаў, але і іх трэнераў: **В. В. Чарашкоўскага, Г. І. Нарсінска, В. К. Кірвэва, Ю. Ф. Працко,** загадчыка кафедры і **І. Р. Трафімовіча,** куратара лёгкаатлетаў дэкана факультэта фізічнага выхавання **В. М. Зайцава.**

Не толькі лепшымі ў горадзе, але і ў вобласці кадрамі разлічвае на сённяшні дзень кафедра тэарэтычных асноў фізічнага выхавання (заг. дацэнт **А. Ф. Семёко**). На ёй працуюць настаўнікі каманд па некалькіх відках. Сярод іх і трэнер зборнай каманды па баскетболу, першы ў рэспубліцы судзія міжнароднай катэгорыі па гэтым відзе **В. А. Царыкаў**. Ён жа трэнер і гомельскі «Спартак», які выступае ў першай лізе чэмпіянату краіны. Аднак наша каманда на першыя месцы Беларэспублікі таварыства заняла сёлета толькі пятае месца. Гэта вынік тако, што Барыс Андрэевіч зусім мала ўдзяляе увагі ўніверсітэцкаму баскетболу. Ён заўсёды ў дарозе.

У нас ёсць яшчэ тры трэнеры па баскетболу: **У. М. Краўчанка** — майстар спорту, іграк мінскай каманды майстроў

РТІ, кандыдат педагагічных навук **В. А. Баркоў,** які сур'ёзна займаецца навукова-даследчай работай і судзія ўсеагульнай катэгорыі **В. І. Селіванаву.** Ад усіх іх мы ўправе патрабавалі, каб ўніверсітэцкія зборныя каманды па баскетболу, як мужчынская, так і жаночая знаходзіліся на належнай вышыні.

Ёсць два трэнеры па баскетболу і на кафедры фізічнага выхавання. Аднак на агілуных факультэтах гэты від зусім прыйшоў у заняпад.

Большага мы чакалі ад футбалістаў. Іх набор ва ўніверсітэце задалавальна. Здавалася б, нядрэнна укамплектавана каманда, але яе выступленні не радуць.

Лепшыя дасягненні ў хакеістаў (трэнер **В. А. Чабатароў**). Яму і кафедры давалася прыкласці шмат намаганняў, каб стварыць каманду. На першыя месцы студэцкага таварыства рэспублікі яна заняла другое месца.

Беднага сваяка ва ўніверсітэце на сённяшні дзень нагадвае валеібол. У нашай вобласці налічваецца каля 33 тысяч валеібалістаў, ёсць 2900 валеібольных пляцовак. Аднак адбор валеібалістаў з арыентацыяй на паступленне ў ГДУ праводзіцца крыўна слаба. Ды, уласна, займацца гэтым амаль няма каму. Па валеіболу застаўся толькі адзін трэнер — **У. У. Макаравіч.**

Нашай гордасцю стала жаночая каманда па ручному мячу, якую трэнеруе **В. П. Крукоўскі.** У гэтым ёсць заслуга і кафедры, і куратара каманды — дэкана эканамічнага факультэта **І. П. Трапезьскага.**

Усяго каманды кафедры тэарэтычных асноў фізічнага выхавання сёлета прынесьлі спортклубу на першыя месцы «Буравеснік» 780 ачкоў.

Па сяміму патэнцыялу (доктар навук, паць кандыдатаў навук), здавалася б, усе ішыя кафедры павінна пераўзыходзіць кафедра фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны. На справе атрымалася даўна не так. Вядуць трывогу вынікаюць сур'ёзныя праблемы ў палітыка-выхаўчай рабоце з выкладчыкамі.

Прывяду адзін прыклад. Летам у Гомелі праводзілася першыя ўсправы ЦС СДСТ «Буравеснік» па мнагабор'ю комплексу ГПА. Трэнер нашай каманды **І. В. Агеев** без дазволу за восем дзён да спаборніцтва

ваў кудысьці з'ехаў і спартсмены засталіся без настаўніка.

У гэтым навучальным годзе трэнерваць мнагабор'ю комплексу ГПА было даручана дацэнту **І. П. Волкаву.** Аднак да трэніровачнага працэсу ён так і не прыступіў.

За акадэмічнаму запавычанасць выключаны з ўніверсітэта высяляр **В. Васільцоў,** фактычна спыніў трэнероўкі і высяляр **А. Кісялёў.** А яны ж абодва планаваліся кандыдатамі на Алімпіяду-84.

Каб не было такіх фактаў, кафедра магла б ганарыцца сваімі дасягненнямі, бо яе ўклад у скарбонку спартклуба не малы — больш 1000 заліковых ачкоў.

Для нармальнага вучэбна-трэніровачнага працэсу, няўхільнага павышэння майстарства спартсменаў патрэбна неабходная сучасная спартыўная база, інвентар. Аднак па-ранейшаму даводзіцца канстатаваць, што ў гэтым плане зроблена крыўна мала.

На сённяшні дзень ва ўніверсітэце налічваецца 30 майстроў спорту і 85 кандыдатаў у майстры. Гэта вялікая група высокакваліфікаваных спартсменаў. На жаль, 15 з іх належыць да ішых спартыўных таварыстваў. Яны вучацца на факультэце фізічнага выхавання, эканамічным, фізічным і ішых факультэтах, што раней было рэдкасцю. Мірніца з гэтым нельга. Кожны студэнт ГДУ павінен быць членам таварыства «Буравеснік».

За апошнія гады значных зрухаў дасягнуў геаграфічны факультэт (дэкан — **А. П. Пінчук**, нам. дэкана па спартыўна-масавай рабоце — **А. І. Грузінаў**). Тут ужо ёсць свае майстры, кандыдаты ў майстры спорту і вялікая група перспектывных першаразраднікаў. Геаграфі — чэмпіёны ўніверсітэцкай па стральбе, па класічнай барацьбе, прызёры ў ішых відках спорту.

Што датычыцца каманд факультэта фізічнага выхавання, дык нярэдка яны выступаюць не ў сілу сваіх магчымасцей. У новым, юбілейным для краіны годзе, мы павінны зрабіць усё ад нас залежачае, каб узняць ўніверсітэцкі спорт на якасна новую ступень, больш паспяхова выконваць прынятыя сацыялістычныя абавязальствы, вярнуць спортклубу яго былыя вядучыя пазіцыі ў турнірнай табліцы круглагадовай спартакіяды ВНУ рэспублікі.

Г. ВАРАТНІЦКІ,
старшыня спартклуба ГДУ.

У свеце цікавага «ЧОРНАЯ СКРЫНКА»

Адзін вучоны лёг спаць. І ў сне убачыў тое, што зрабіла яго вядомым усюму свету. Вы, напэўна, ужо здагадаліся, што размова ідзе пра **Д. І. Мендзэлева.** Так, сваю табліцу хімічных элементаў выяліў вучоны убачыў у сне. Што гэта? Вышадковае суадзненне ці «азэроне»? Вядома не. Псіхалагі прыводзіць дзесяці падобных прыкладаў.

Думаем мы, людзі, не толькі сведома. Частка нашай разумовай работы праходзіць неўсвядомлена. Настойлівы пошук рашэння стварае пэўнае псіхічнае напружанне. Чалавек прыходзіць у такі стан, калі яго мозг працягвае працаваць і ў сне, і ў той час, калі здавалася б, ён думае аб нечым іншым. Гэта ўнутраная работа мозгу чалавека не ўсвядомляецца, і ў выніку — «прачыны творчых іштучыя».

Часта мысліць творча пераадаваюць нам стэраэтыпныя сувязі і схем, трывала засвоеныя паняцці. Яны як бы пастаянна штурхаюць нас па дарозе «здоравага сэнсу», а творчасць — гэта заўсёды адкрыццё новых шляхоў.

І самае здзіўляючае ў рабоце нашай «чорнай скрынкі», так называюць жартам мозг чалавека — гэта тое, што тут адэнка «правільна» супадае, як ні дзіўна, з ацэнкай «прыгожа». Пра гэта пісалі вельмі многія вучоныя. Як гэта, спытаеце вы, прыгажосць жа — катэгорыя эстэтычная? Так, пытанне гэта не простае, і адказаць на яго вычарпальна пакуль ніхто не можа. Ёсць толькі здагадкі аб тым, што на «неўсвядомленым» узроўні творчасць навуковай і мастацкай у нечым сутыкаюцца. Значыць, аднымі з'яўляюцца законы натхнення паэтычнага і навуковага? Напэўна, так. Тады, можа, геніяльны Эйнштэйн іграў на скрыпцы абуджаў сваю фантазію, актыўнаваў свае мысліцельныя працэсы для работы навуковай? Магчыма. Дакладнага адказу на ўсе гэтыя пытанні сёння яшчэ няма, але задумацца над імі карысна кожнаму.

Г. ДЗЕРГАЧОУ,
кандыдат філосафскіх навук.

ПРАВИЛЫ ПАВОДЗІН, УСТАНОЎЛЕННЯ ДЛЯ САМІХ СЯБЕ

Абсалютны спакой, па крайняй меры знепні.

Прамата ў словах і ўчынках.

Абдуманаць дзеянніў.

Не гаварыць аб сабе без патрэбы ніводнага слова.

Кожны вечар аналізаваць свае ўчыны за дзень.

Не выхваляцца ні тым, што было, ні тым, што ёсць, ні тым, што будзе.

К. Д. УШЫНСКІ.

ДА ВЕДАМА ЧЫТАЧОЎ!
Наступны нумар нашай газеты з матэрыяламі да ХХІ раённай спартавазначнай выбарнай камсамольскай канферэнцыі выйдзе за 24 снежня.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Наш слоўнік

СКАФАНДР

Палёты нашых касманаўтаў зрабілі слова «скафандр» вельмі ўжывальным. Зараз кожны ведае, што гэта асаблівае

адзенне для касманаўтаў і лёгкаўкаў, якія лятаюць па вялікіх высотках. Раней так называлі толькі адзенне для вадалазаў. Першая частка — «скаф» — азначае на старажытнагрэчаскай мове карабель, човен. Другая частка — таксама грэчаскае слова «андр» — чалавек, мужчына. Скафандр, такім чынам, даслоўна азначае чалавек-лодка.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, рэктарата, мескомага, камітэта ЛКСМБ і профкома Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта (на беларускамоўнай мове), Гомельскай фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамтэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 2 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.